

## Jelentősen javult a gáz minősége

Sokat beszélünk, írtunk Szeged rossz gázellátásáról, valamint az ígéretekéről; a gáz minőségének a földgázal való javításáról, mennyiségének emelkedéséről. Most végre arról számolhatunk be, hogy

a sikeres próbaüzemelés után a Szegedi Gázmű nyersföldgázzal javított gázt szolgáltat az üzemeknek, lakóházaknak.

Elkészült ugyan a földgáz-bontó berendezés is, de mivel a nyári időszakban úgyis csökken a gáz igénybevé-

tele, ezért e berendezést az ősszel állítják üzembe. Jelenleg mintegy 8 százalékos nyersföldgázzal dolgoznak. Hogy megértsük, milyen nagy mértékben növeleli ez a gázszolgáltatás minőségét és mennyiségét, ahhoz azt hisszük elég annyit elmondani, hogy egy köbméter nyers földgáz 8 ezer kalória fűtőértékkel bír. A földgáz egyébként a biharnagybajomi, hajdúszoboszlói Földgázértékesítő Vállalattól kapjuk, s vasúton tartályos kocsikban érkezik a városba.

## Óriásdaru Sztálinvárosban

Magyarország második legnagyobb daruhídját és óriásdaruját Sztálinvárosban épül. A 135 méter hosszú daruhíd a nagyolvasztó érctere felett mozog, és markolójával egyszerre 15 tonna vasércet vagy mészkövet szállít majd az ércárokba az ércterre és a kohók bunkereibe. A hatalmas, 400 tonnás szerkezetet a Dunai Vasmű két mérnöke, Palágyi Pál és Bankó Miklós újításával emelik helyére, s ezzel 2,8 millió forintot beruházási költséget takarítanak meg.

## Munkások között

# A vasparipa elindul...

Akkor éppen Orosházára utaztam. Meleg volt és a Szeged-Rókuson felszálló utasoknak már jobbára csak állóhely jutott. Mindenki a meleg miatt most különösen szeretett volna minél előbb célhoz érni, sóhajtozott és türelmetlenül figyelte a megállóhelyek névtábláit, izgett-mozgott a helyén. Mert a vonat semmivel sem ment gyorsabban, mint máskor.

De volt ott egy ember, aki vadul szidta, átkozta a vasutat, a vonatot, amelyen utazott, a kocsi rossz rugózását, a rossz szemet és a rossz mozdonyokat. És átkozta a fűtőket, akik bizonyosan henyelnek és huzsonyegyeznek, ahelyett hogy fűtenék a mozdonyt. Emelgette a mozdonyvezetőt, aki — szerinte — az utasok bosszantásával szórakozik. A kalauzt, aki miután végighallgatta, csak annyit mondott neki csöndesen:

— Fűtne maga egy fél óráig a mozdonyon, de másképpen beszélne aztán!...

A »raplis« tovább átkozódott, hogy mindenki megsohallta és csitítani kezdte, bennem pedig az motoszkált, amit a kalauz mondott előbb.

Csakugyan. Milyen is lehet ott a mozdonyon?...

Hát így született meg ennek az írásnak az ötlete.

### Az utolsó simítások

Az 1957-ben készült 424-es körül az egyik fűtőházi tolatóvágányon hárman szorgoskodtak, kezükben jókora olajozókannákkal. Vízvári Albert vasútmérnökkel ketten léptünk oda hozzájuk, hogy összeismerkedjünk még indulás előtt.

— Ezek már az utolsó simítások; a mozgó-csúszó felületek lekenését ellenőrzik még egyszer, hogy ne legyen semmi hiba — magyarázta Gy. Szűcs Ferenc mozdonyvezető. Kijövünk két és fél—három órával az indulás előtt mindig, hogy legyen időnk jól »leápolni« a mozdonyt. Csak így lehet nyugodt lelkiismerettel nekivágni az útnak. Persze, ez nem csupán lelkiismereti kérdés, hanem szabályzati is. Nagyon felelősségteljes a mi munkánk, itt az ember nem csinálhat selejtet, mert mások és a saját életét is kockáztatja.

Amikor elmondtam neki, hogy újságíró vagyok és velük szeretnék a mozdonyon, a 751-es gyorsteherrel fölutazni egészen a végéig, a Ferencvárosi-teherpályaudvarig, mivel az ő munkájukról akarok írni, megcsóválta a fejét, aztán kicsit el is mosolyodott és sokkal melegebben mondta:

— Nahát. Rólunk is írnak egyszer... egy kicsit hosszú, meg fárasztó is lesz így az utazás, de azért majd csak megleszünk valahogy...

A két fűtő, Pipicz Mihály, meg Németh I. János is jól megnéztek, amikor előkerültek a lélekzöld-fűjtató vasparipa mögött. Már akkor rajtam is kék overál volt, csak a kezem nem volt még olyan olajos, mint az övék. Persze

később talán még olajosabb lett...

Összeismerkedtünk.

### Délután 4 órakor

A 751-es gyorsteher-vonaton sűrűn szállítandó, romló árut visz: húst hűtőkoszokban, aztán élőállatot, meg tartálykocsikat föl a fővárosba, a fővárosnak. A Ferencvárosi-teherpályaudvar Közép-Európa egyik legnagyobb teherpályaudvara. Ide fut be mindaz az élelmiszer, hús, gyümölcs, élőállat, tej, gabonamennyiség, liszt és burgonya és még számtalan más dolog az ország minden részéből, amire naponta szüksége van két és fél millió embernek, s ennek a szakadatlanul mozgó dübörgődobogó nagy szívnek, Budapestnek.

Még mi erről beszélgetünk Vizvári Alberttal, a mozdony elszerteg, hogy jelentkezzen a forgalomnál, ahol már várják az elszállítandó vagonok. Egy utolsó ellenőrzés, a kocsivizsgálók végigjárják a vagonort, jelentik, hány tengely fékez, aztán egy fékpróba és délután 4 órakor:

— 64 tengely, összesen 400 tonna, 751-es indulás!

És a mozdonyvezető meghúzza az indítókart. A gép teste megremegek, nekifeszül a vaspályának, szinte érezni azt a rettenetes erőt, amely most megroppantja a vagonok kapcsolóláncait, aztán mozgásba jön az egész kocsi-sor, a kerekek egyre gyorsabban és gyorsabban fordulnak — egy hosszú fűtő! elshunán váltóház, ablakában tisztelgő váltókezelő, kattogó váltók — és búcsút intünk Szegednek.

### A 706-osra várva

Este fél kilenc. Kecskeméten várjuk a 706-ost, a budapesti gyorsot. Németh I. János átadja a rövidnyelű fűtőlapátot Pipicz Mihálynak, aki veterán boxbajnok, s erről minden szóznál ékeesebben beszél az orra, ezenkívül 6 hónapja házasságot kötött, és szüneteltetés gálambász, annyira, hogy még nem tudta eldönteni, a feleségét szereti-e jobban, vagy a galambokat — mondja tréfásan. A felesége is, meg a galambok is Kis-zomboron várják, hogy leteljen a 48 óra szolgálata, amelynek bizony még csak az elején tart. Németh I. Jánost Mórhalmon várják haza, a felesége, meg a kislánya, Jancsi. 48 óra szolgálata és utána 48 óra pihenés. Ilyenkor elmennek moziba vagy az ismerősökhöz kis tereferére, megisznak néhány pohár sört vagy bort, aztán jön a másik negyvennyolc óra: a munkáé.

A főnök, Gy. Szűcs Ferenc már a 45. életét taposza. Hódmezővásárhelyen, a Zsoldos utca 50. szám alatt laknak, együtt a feleség szüleivel. A ház a sajátjuk. A kislánya most érettségizik a Bethlen Gábor Gimnáziumban. Jól tanul és a szegedi Természettudományi Karra szeretne jönni biológia-kémia szakra. Így élnek hárman ki-ki a maga otthonában. S itt a mozdonyon, ez a másik életük,

Befut a gyors. Az ablakok mögött utasok ülnek, újságot olvasnak, beszélgetnek a nemzetközi helyzetről és hogy milyen drágák a kisipari cipők, nagykendős parasztnéni, aki a lányát látogatta meg Pesten, diákok, akik az ipari vásárt mentek fel megnézni és most tele vannak a látottakkal, egy minisztériumi osztályvezető, aki az egyik szegedi nagyüzemet indult megfigyelni és most arra gondol, milyen jó lesz két hét múlva a Balatonparton elnyújtózni az aranyárga homokban és egy kicsit nem törődni semmivel. Utasok. Néha zsörtölődnek, hogy lassan megy a vonat, hogy nem lehet lehúzni az ablakot, hogy a mozdony induláskor nagyot ránt a kocsi-kon, s eszükbe sem jut az a három ember, aki ott a mozdonyon az életükre vigyáz és minden erejét megfeszítve az állandó hánykódó vasparipán verejtékezik a kazán melegétől, azért dolgozik, hogy ők minél előbb hazajussanak és elmondhassák, milyen nagy-szerű volt a kfnai kiállítási pavilon és hogy micsoda gépeket láttak és milyen ruhákat és mennyi gyönyörű dolgot már megnézt ott a Városligetben.

Harmati István, a 706-os gyorsvonat mozdonyvezetője megtöri a homlokát, Vukovics József a pihenő fűtő nagyot sóhajt, Csányi Péter, a másik fűtő kezében szaporán mozog a lapát. És mindhárman arra gondolnak: milyen jó is lesz hazaérni, megfürödni. Jól bevacsorázni és lefeküdni...

### Tisztelet a munkájukért

Hajnali 3 óra. Ferencvárosban vagyunk. A vagonokat már lekapcsolták, s a végeláthatatlan vágánylabirintus valamelyik részén talán már rakják is őket kifelé.

A vasutas-szálló felé bandukolunk elég fáradtan. Keleten dereng már a hajnal. Világosodik. Tíz órát töltötünk a mozdonyon Szegedtől Pestig. Jó lesz egy kicsit lefeküdni.

— Délelőtt az ipari városban találkozunk — búcsúznak el tőlem mind a hárman.

De nem találkoztunk. És azóta se találkoztunk. Most, ahogy a cikket írom, úgy érzem, megszerettem ezt a három embert. De nem is csupán szeretet ez, sokkal inkább tisztelet: tisztelet a munkájukért, amit a robozó mozdonyon nyáron a főtógató melegben és télen a dermesztő hidegben egyaránt lelkiismeretesen végeznek el. 1600—2000 forintot keresnek havonta, s keményen meg is dolgoznak érte. Testükkel-lelkükkel, minden izom-és idegszálukkal dolgozniuk kell.

S az utasok ülnek a kocsikban, újságot olvasnak, beszélgetnek a nagy és kicsi dolgokról, és szídják a mozdonyvezetőt, a fűtőt, a kalauzt, a vasutat, ha »raplijuk« van...

Nekik is szól ez az írás. Az utasoknak.

Papp Lajos

## A „kulcskérdés” és megoldása

# a szőregi Aranykalász Tsz-ben

Szőregen a múlt év május 15-én volt az emlékeztető közgyűlés, amelyen a Vörös Rózsa és a Kossuth Tsz-ek tagsága közösen úgy döntött: egy gazdaságot csinálnak a kettőből.

Egy év roppant el azóta csupán, s máris kézzel fogható, szemmel látható, hogy az alapítók vágyai, álmai miként haladnak a megvalósulás felé. Az ellenforradalom által kifosztott, tönkretett két kis szövetkezet helyén ma milliós kollektív gazdaság bontogatja szárnyait. Talán van abban valami céltudatosság, hogy az alapítók az »Aranykalász« nevet választották. Zömükben béres, napszámos kenyéren éltek valamikor, s csak itt a közösen lettek igazi gazdákká. Most már azonban nekik termi aranyát a jó szőregi föld. Nem ranggal, holdakkal, hanem munkával mérik, ki mennyit ér.

### 1

A faluba vezető műút mellé mintha csak az égből pottyantak volna oda az új, szép üvegházak. Építését a télen kezdték el a tagok, s már május első heteiben eladták az első mázsa uborkát, mely már ezekben az új házakban termelt. Itt-ott már pirosodik a paradicsom is. A két holdnyi meleggyakkal telepített palántáskertben milliószám növekednek a különféle palánták.

Jelenleg még 78 tagja és csupán 565 hold földje van a gazdaságnak. De a tagság, amikor egy-egy kérdésben a jövőt illetően kell döntenie, már 160 családdal és 1200 hold földdel számol. Kis híján százan vannak, akik most rendezik utolsó egyéni dolgaikat. Ősszel már ők is itt lesznek a földdel együtt. Minden család innen, a községből akar megélni, meghozza sokkal jobban, mint ahogy egyénileg futotta.

Balla Pál elvtárs, az egykori béreslegényből lett tselnök, nagy-nagy körültekintéssel irányítja a gazdálkodás menetét, hogy az új élet még csak véletlenül se okozhasson csalódást — az új tagok számára. A korszerű nagyüzemi áruteremtés megszervezése mellett Balla elvtárs is, mint az egész tagság a modern állattenyésztés megalapozását tekintve a gyorsírást, fejlődés kulcskérdésének s megoldásának. A

szarvasmarha-, a sertés-, és a baromfiteremtés föllendítéséért történnek itt most nagy erőfeszítések. Az ideai tervek — ami a legfőbb cél, a húsárteremtést illeti — elég szerények. Találék meg a tsz tagjai sem számoltak a tavaszi nagy előrelendülésre, az egyéni gazdák tömeges belépésére.

### 2

A takarmányhiányt még a tavalyi állapotokhoz tervezték. Ennek megfelelően 103 hizott sertést adnak most az államnak. Az első 53-as falca már elment. A húsárú zömét azonban a szarvasmarha hizalása adja már az idén is. Az év végéig 50 darab hizómarhája lesz a szövetkezetnek. A vágóállatok eladása olyan pénzüsszeghez juttatja a tagságot, mely megfelelő alapot nyújt ahhoz, hogy mind a hizó-jószágállományt, mind pedig a tenyésztőrzéseket 1960-ban a mostaninak legalább a kétszeresére emeljék. Ezekben a napokban vásároltak újabb 20 vemhes tenyészőst és még nyolc növendékmarhát. Jelenleg 1000 csirkét nevelnek a szövetkezet szorgalmas baromfigonozói. Ezekből válogatják ki a szövetkezeti tyúk-farm törzs-tojót.

Lehetnek, akik azt mondják: tervezni könnyű, de mi a biztosíték arra, hogy a tervek megvalósulnak?! Az emberek szorgalmán, s a közös erő győzelmébe vetett hiten túl a fejlődésnek már a reális anyagi alapja is

megvan. Az Aranykalász Tsz tagjai földjeik 35 százalékán természetnek pillangós takarmánynövényeket; első-sorban lucerna, here és őszi-keverék fajtaikat. Ha ehhez hozzávesszük még az évről évre egyre nagyobb tömegben természetű siló- és csalamádé kukoricát, a szemes takarmányok hozamait, akkor megnyugodhatunk abban: ezek az emberek jól értik a mesterségüket.

Jellemző iramukra, hogy idén csak a lucerna területüket 60 katasztrális holddal növelték. A harmincöt hold őszi búkkönyös keverék után silókukoricát vetnek, de az idén először van a tsz-nek 10 holdnyi fővetésű silókukoricája is.

### 3

A modern állattenyésztés megteremtése szélesre tárja itt a lehetőségek kapuit a Szőregen hagyományos kertkultúrák fejlődése előtt is. Bár a zöldség, virág és csemete termesztése most is igen előkelő helyet foglal el a tsz-faluban. Az Aranykalász tizenkét holdas zöldségkertesében a régi, barázdas rendszerű öntözés helyett már nagyteljesítményű vízágyakkal, gyorsan és vízen olcsón locsolnak. A talajérzékszerek javításával — melyet éppen az állattenyésztés tesz lehetővé — a termésátlagok eddig sohasem látott szintre emelkedhetnek.

S arany élet sarjadzik az elvetett aranykalász magjának nyomában...

Csepri József

## 27 évtizednyi idők

1919  
május  
27

A mai napon vetette papírra Lenin a marxizmus-leninizmus kristálytisza kis remekét, az alig pár oldalas »üzenet«-ét a magyar munkásokhoz. Mennyi tanulni való van ebben az írásban. Pár sorban megtanít arra, hogy mi a proletárdiktatúra: »Ez a diktatúra feltételezi a ki-méletlenül szigorú, gyors és határozott erőszak alkalmazását a kizsákmányoló, a kapitalisták, a földbirtokosok és lakájaik ellenállásá-

nak elnyomása céljából. Aki ezt nem értette meg, az nem forradalmár, azt el kell távolítani a proletariátus vezéreinek, vagy tanácsadóinak sorából. De nem egyedül az erőszak a proletárdiktatúra lényege és nem elsősorban az erőszak... A proletárdiktatúra célja, hogy megteremtse a szocializmust...« Mely megvetéssel szól Lenin azokról a »munkásvezérekről«, akik nem tudják megkülönböztetni »...a szocialista demokráciának lényegét a polgári demokráciától, amely előtt szolgámódra hasra vágódnak, amelyet 'tisza demokráciának', vagy általában 'demokráciának' neveznek.« Azokról, akik »...nem értették meg a világtörténelmi fordulatot a polgári demokráciától a proletár demokráciához...« És milyen jól esik az aggódó és mégis bátorító figyelmeztetés: »Legyetek szilárdak!... Legyetek szilárdak! A győzelem a tiétek lesz!«

Itthon közben megindulnak a hadseregparancsnokság előkészületei az északi hadjárat megindítására.

Szegeden is tapasztalható bizonyos mozdulások a katonák között. A csatározás itt a leendő hadügyminiszter személye körül folyik. Felmerül az összes számbajöhető generális neve. »Egyik-másik nevének felemelésénél csendes derűség vett erőt az egyébként borongós kedélyeken« — tudósít a nagy fontosságú tárgyalásról Kelemen Béla. Bizony, bizony, köztudott dolog, hogy van egy-néhány világháborút járt, agyalágyult tábornoka a k. u. k.-hadseregnek.

## Társadalmi ösztöndíjasok

A mezőgazdasági nagyüzemek társadalmi ösztöndíjban részesítik azokat a fiatalokat, akik szerződésben vállalkoznak, hogy az egyetem, illetve a főiskola elvégzése után meghatározott időt az ösztöndíjat nyújtó szocialista nagyüzemben töltenek. Az állami gazdaságok általában úgy egyeznek meg a fiatalokkal, hogy egyévi anyagi támogatásért egyévi üzemi

munkára vállalkozzék a fiatal szakember. Az ösztöndíjat alapító állami gazdaságok, gépállomások, termelőszövetkezetek és más mezőgazdasági jellegű üzemek eddig 100 egyetemi és főiskolai hallgatóval kötötték meg a szerződést. A legtöbb társadalmi ösztöndíjas fiatal a Gödöllői Agrártudományi Egyetem két karán tanul.

## Egy hónap múlva ismét államkölcson-sorsolás

Eppen egy hónap van még hátra a legközelebbi — ebben az évben a második — államkölcson sorsolásig. Az Országos Takarékpénztár június 27-én, és 28-án Budapesten az Egyetemi Színpadon (V., Pesti Barnabás utca 1—3 szám) tartja a Második, a Harmadik és a Negyedik Békekölcson 1959 első félévi sorsolását. Szombaton délután a második, vasárnap délelőtt pedig a harmadik és a negyedik békekölcson sorsolják.

A kétnapos húzáson nyeremény és törlesztés formájában 94 millió forintot fizetnek vissza a szerencsés kötvénytulajdonosoknak.